

Uitkomsten enquête over het taxeren van scheidingsproblematiek:

KEES is hét kennisplatform Kind En (Echt)Scheiding in Noord Nederland. In het door ZonMw gesubsidieerde project wordt door verschillende partijen die te maken hebben met cliënten in een (vecht)scheiding alle aanwezige kennis verzameld en digitaal beschikbaar gesteld. Ook de beschikbare (effectieve) interventies worden bijeengebracht. Het doel hiervan is om de problematiek voor kinderen, die geconfronteerd worden met (vecht)scheidingssituaties, tot een minimum te beperken. Dit wordt bereikt door vroegtijdig signaleren en vervolgens het, indien nodig, inzetten van de meest passende hulp.

Een onderdeel van het project is het ontwikkelen van een taxatie instrument. Het doel van het instrument is om de vroege signalen van het ontstaan van een mogelijk problematische scheiding in kaart te brengen. Hierna kan passende hulp vroegtijdig worden ingezet, zodat de gevolgen voor de kinderen beperkt worden.

Om de aandachtspunten en uitgangspunten in kaart te brengen hebben we ervoor gekozen een enquête af te nemen onder professionals. We willen dat het taxatie instrument breed toepasbaar is in de praktijk, bijvoorbeeld door een huisarts, medewerkers vanuit het gebiedsteam, maar ook door een advocaat of mediator. Ook willen we dat het instrument voldoet aan de behoeften en wensen van de mensen die ermee moeten gaan werken.

De enquête is digitaal verspreid via een URL. De enquête bestond uit 14 vragen. Een voorbeeldvraag uit de enquête is: *Maak je wel eens gebruik van een instrument om een inschatting te maken van de aard en ernst van scheidingsproblematiek? Maar ook: Welk van de onderstaande aspecten zou jou kunnen helpen om een (nog) betere inschatting te kunnen maken van het type problemen en de ernst van de problematiek van gezinnen die te maken hebben met een (dreigende) scheiding? (meer intercollegiaal overleg, een instrument, meer kennis, meer competenties, iets anders).*

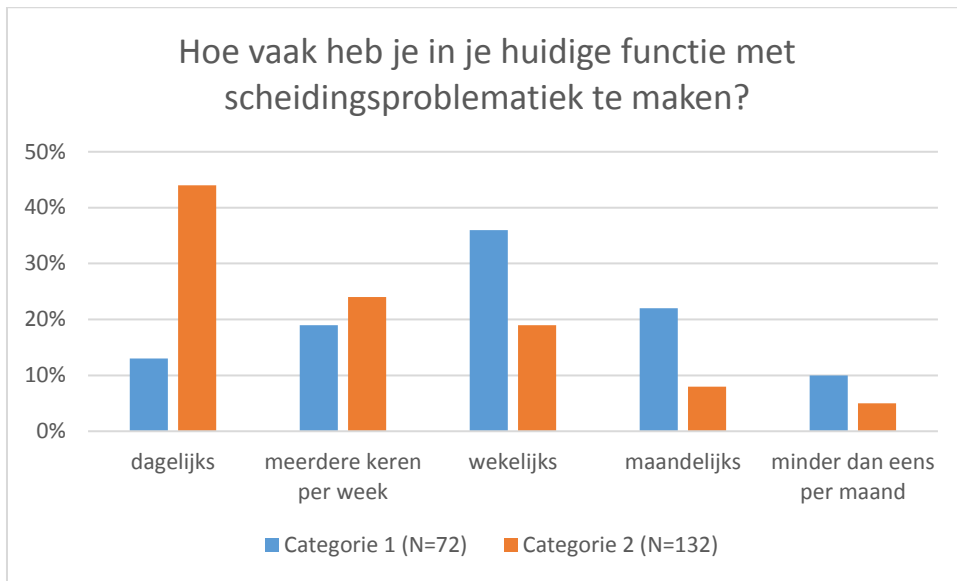
De enquête is ingevuld door **204** respondenten. 19,6% (40) van de respondenten is werkzaam in Drenthe, 42,6% (87) in Friesland, 18% (37) in Groningen en 12,2% (25) elders in het land. 7,4% (15) heeft aangegeven in een combinatie van provincies te werken. 80% (164) van de respondenten heeft wekelijks of vaker te maken met scheidingsproblematiek.

In welke sector zijn de respondenten werkzaam?

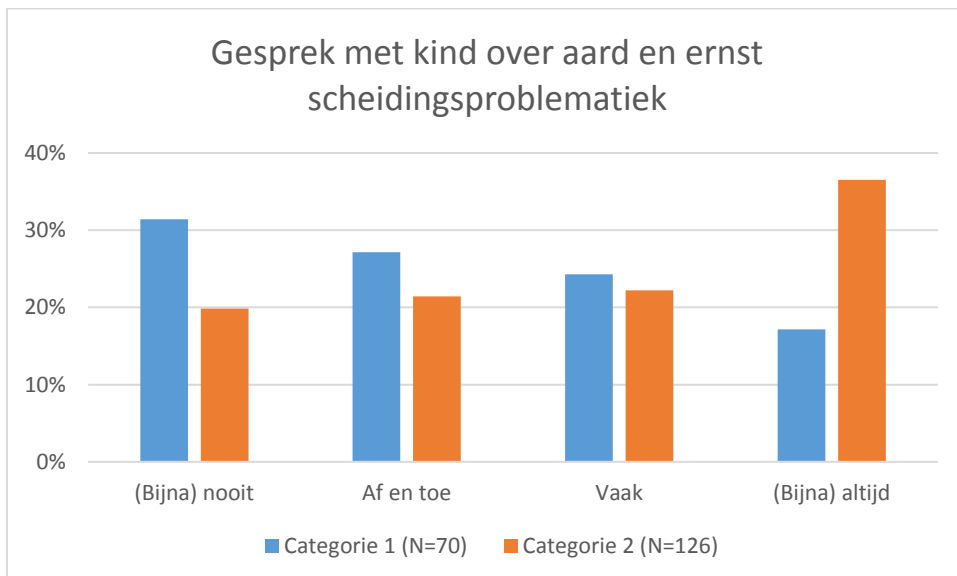
- Gemeente (wijkteam/gebiedsteam/gemeentelijke toegang) 24%
- Onderwijs 4%
- Advocatuur: 6 %
- Zorgaanbieder 44 %
- Huisarts/medisch specialist: 7 %
- Mediator: 7 %
- Jeugdbescherming/veilig thuis: 5 %
- Anders: 5 %

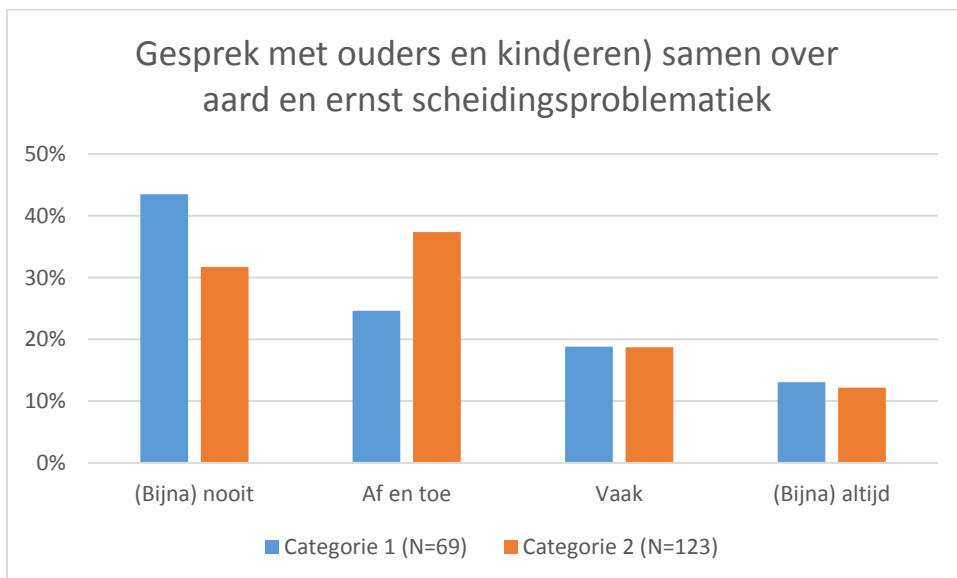
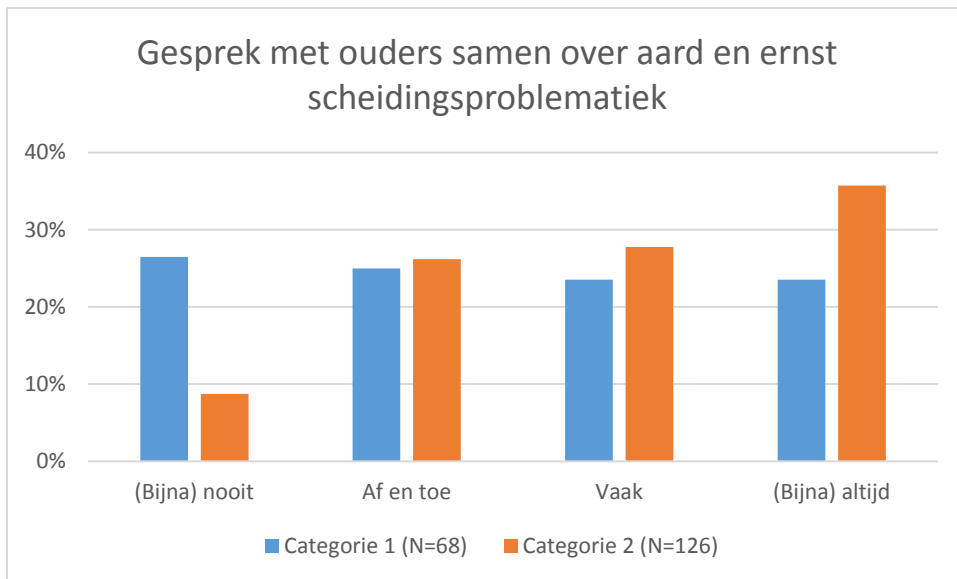
Hieronder vindt u een beknopte weergave van een aantal (opvallende) uitkomsten van enquête. Bij de uitkomsten hebben we een onderscheid gemaakt tussen twee categorieën. Professionals in de sectoren gemeente, onderwijs en huisarts/medisch specialist vallen onder categorie 1. Professionals

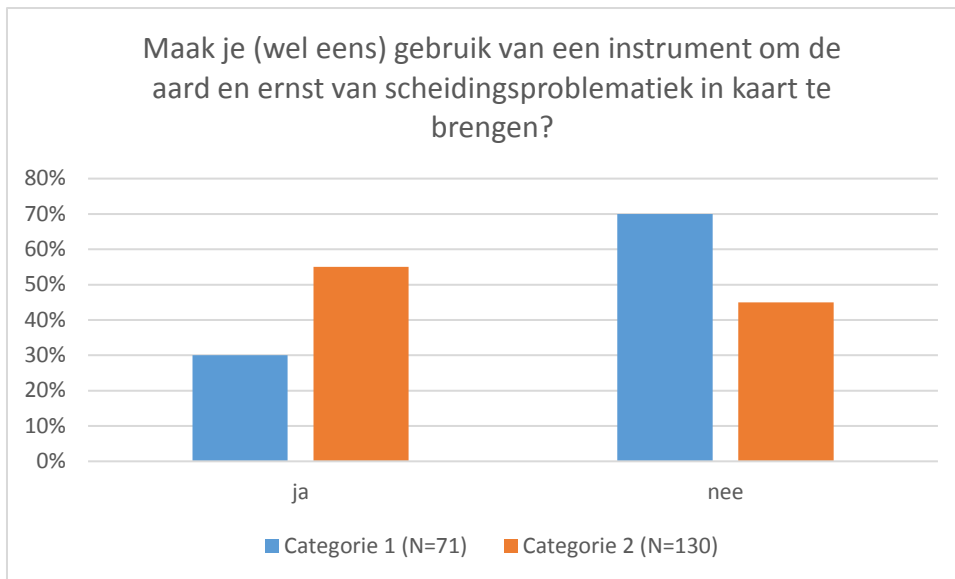
die werken in de sectoren advocatuur, zorgaanbieder, mediator, Jeugdbescherming/Veilig Thuis vallen onder categorie 2.

Met wie voer je gewoonlijk een gesprek om de aard en de ernst in te schatten van de scheidingsproblematiek?

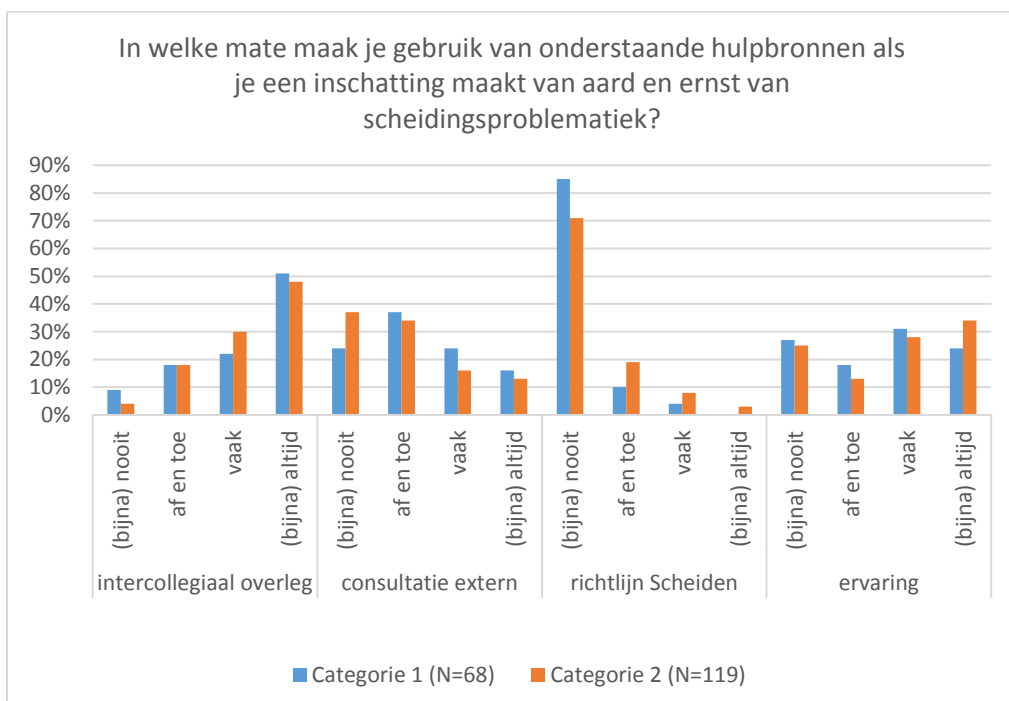

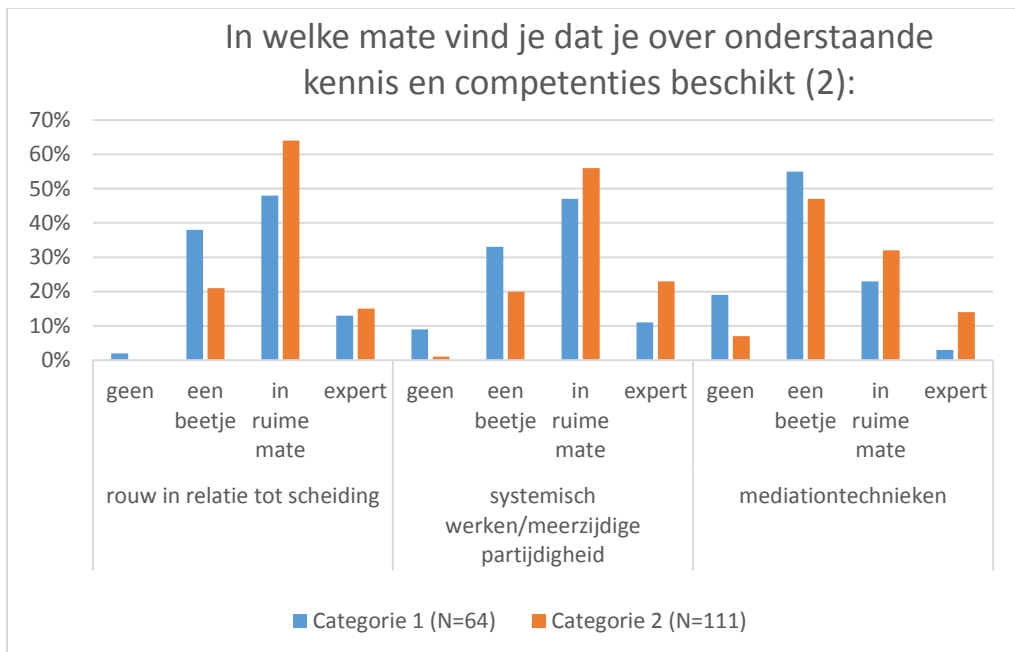
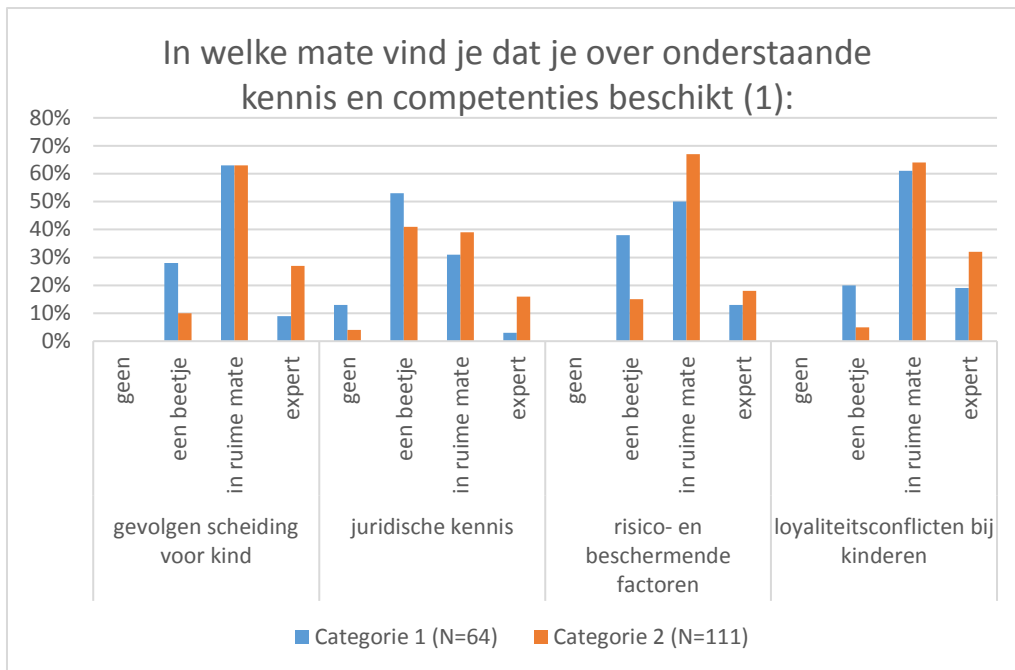

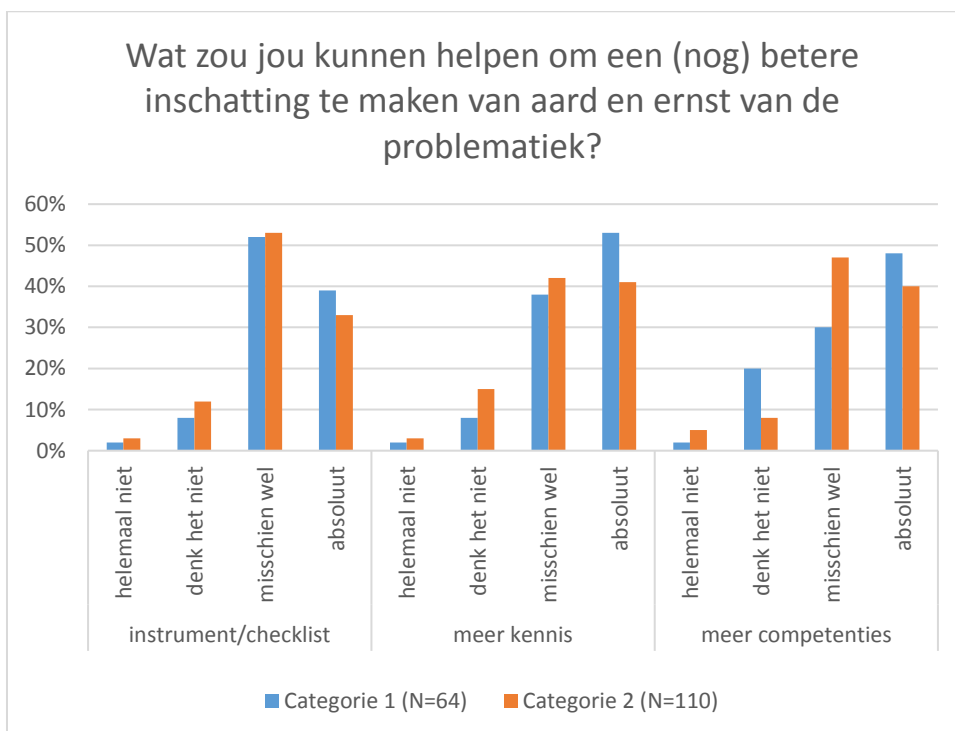
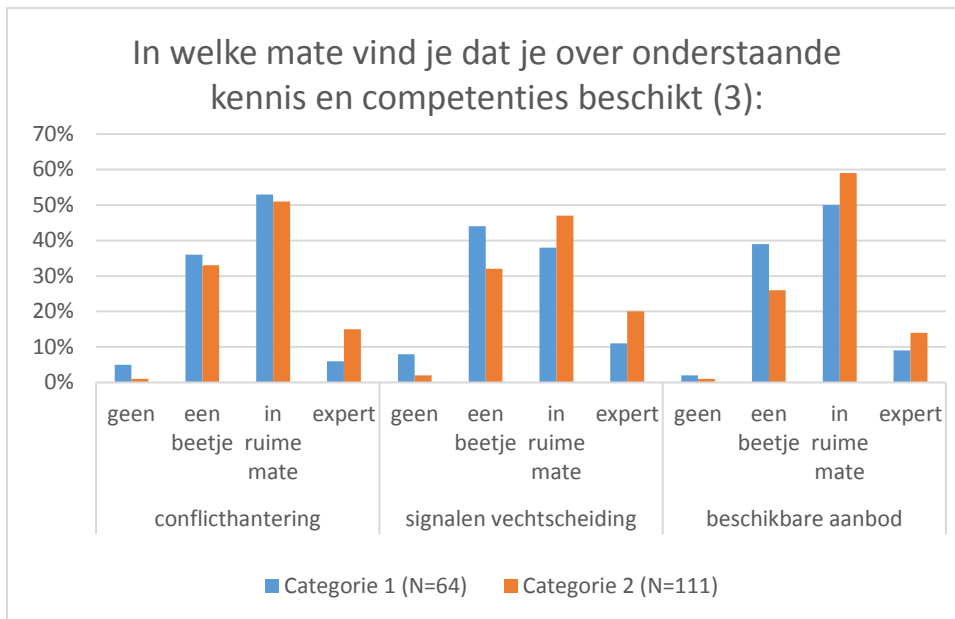
Welk instrument gebruik je?

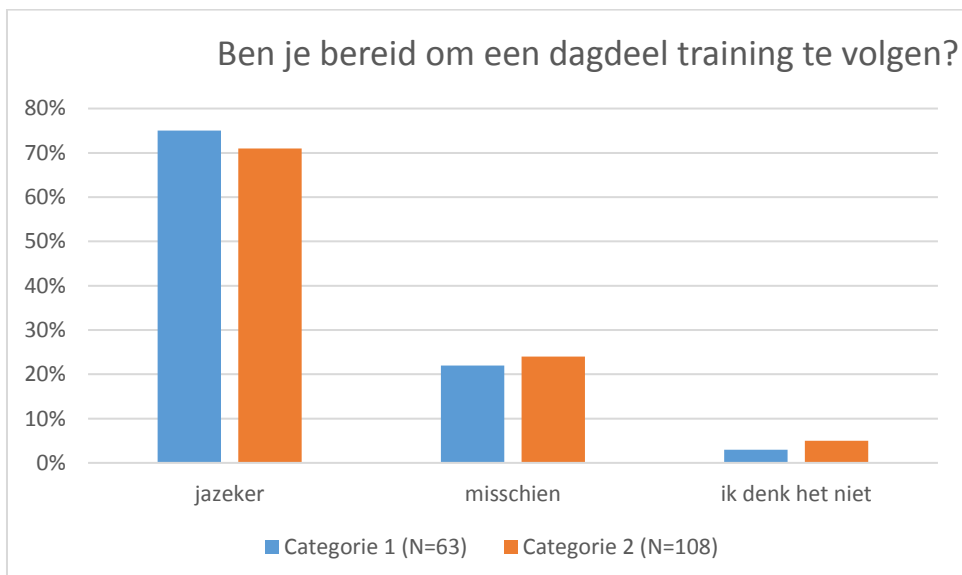
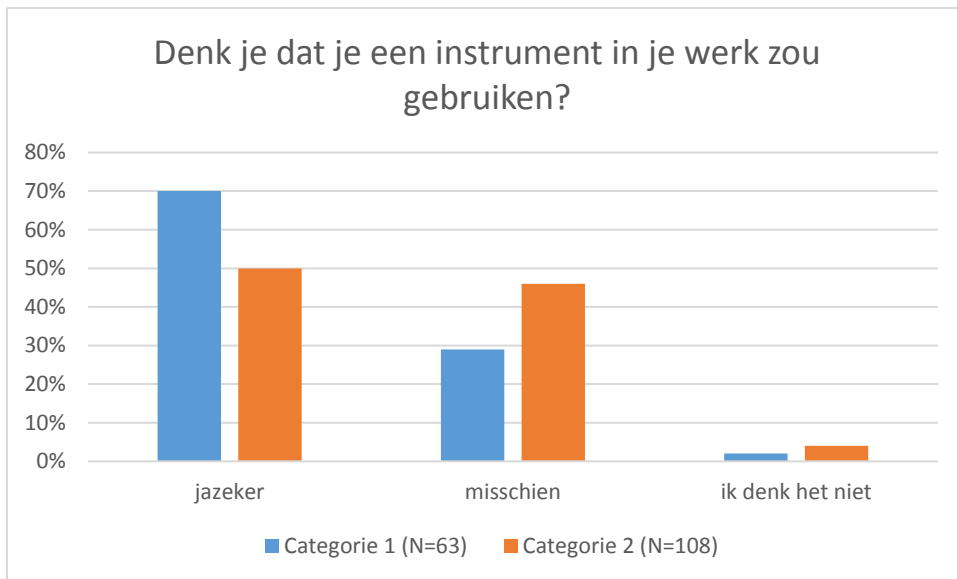
Onderstaande instrumenten zijn vijf keer of vaker gescoord

- Driehuizen methode (5 keer)
- Escalatie ladder (20 keer)
- Lirik (11 keer)
- Open brief Villa Pinedo (5 keer)

Samenvatting en conclusie:

Gezien het aantal respondenten kan gesteld worden dat scheidingsproblematiek leeft binnen de verschillende sectoren. De betrokkenheid is groot. Mensen zijn zeer bereid om een training te volgen en verwachten ook het te ontwikkelen instrument te gebruiken. Er is al veel kennis aanwezig, maar de respondenten hebben behoefte aan meer. Vooral bij professionals in de sectoren gemeente, onderwijs en huisarts/medisch specialist is er behoefte aan juridische kennis en mediationvaardigheden. Er wordt weinig gebruik gemaakt van instrumenten en de meeste professionals varen op hun eigen ervaring om de ernst in te schatten. Er blijken tussen de twee categorieën opvallende verschillen te zijn in het betrekken van kinderen, ouders en ouders en kinderen samen in het inschatten van de aard en de ernst van de scheidingsproblematiek. Professionals werkzaam in de sectoren advocatuur, zorgaanbieder, mediator, Jeugdbescherming/Veilig Thuis betrekken het kind en de ouders gemiddeld vaker bij hun inschatting. Ouders en kinderen samen worden echter door beide categorieën weinig betrokken bij deze inschatting.

Uit de aanvullingen die de respondenten konden doen wordt meerdere keren genoemd dat professionals er tegenaan lopen dat beide ouders niet altijd open staan voor hulp. Beide ouders niet, of niet altijd beide ouders. Ze horen hierdoor een eenzijdig verhaal en kunnen daardoor het kind minder goed ondersteunen. Daarnaast valt op dat er niet alleen behoefte is aan een taxatie-instrument

maar dat de respondenten ook een antwoord willen op het vervolg. Als ze ernst getaxeerd is, hoe dan verder?

- Uit de resultaten blijkt dat 80% van de respondenten wekelijks of vaker te maken heeft met scheidingsproblematiek.
- Van de respondenten uit Categorie 1 gebruikt 70% geen instrument om de ernst te taxeren, bij Categorie 2 is dit 45%.
- 41% van de respondenten in Categorie 1 en 59% van Categorie 2 heeft vaak of (bijna) altijd een gesprek met kinderen om de aard en ernst van de scheidingsproblematiek in kaart te brengen
- 47% van Categorie 1 en 63% van Categorie 2 heeft dit gesprek vaak of (bijna) altijd met de ouders
- De verschillen tussen Categorie 1 en 2 op het voeren van het gesprek om een taxatie uit te voeren is niet zichtbaar bij gesprekken met ouders en kinderen gezamenlijk. Dit voeren ze namelijk 32% respectievelijk 31% vaak of (bijna) altijd uit.
- De richtlijn Scheiden van het NJi wordt zelden tot nooit gebruikt, daarentegen maken veel respondenten gebruik van intercollegiaal overleg.
- Voor wat betreft de competenties beschikken de meeste respondenten naar eigen zeggen over kennis met betrekking tot de gevolgen voor het kind, loyaliteit en risico en beschermende factoren.
- Binnen Categorie 1 vinden de respondenten dat ze beschikken over minder juridische kennis en mediatietechnieken dan de respondenten in Categorie 2.
- De respondenten in Categorie 2 vinden dat ze onder andere kennis hebben over rouw in relatie tot scheiding en systemisch werken, hierin onderscheiden ze zich van Categorie 1.
- Op de vraag wat zou kunnen helpen heeft de meerderheid geantwoord dat een instrument, meer kennis en meer competenties allemaal kunnen helpen om de ernst nog beter te taxeren.
- Opvallend is dat de respondenten eerder bereid zijn een training te volgen dan een instrument te gebruiken.

Conclusies voor het taxatie-instrument

- Er is behoefte aan een training om een goede inschatting te kunnen maken van de aard en ernst van de problematiek. Naast het ontwikkelen van een taxatie-instrument, zal de bijbehorende training breder ingestoken worden (bijvoorbeeld gekoppeld aan de Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen voor jeugdhulp en jeugdbescherming)
- Vooral voor Categorie 1 is een leidraad in hoe de kinderen en ouders te betrekken in gesprekken over de aard en ernst van de problematiek rondom de echtscheiding van belang, aangezien zij dit gemiddeld minder inzetten dan de professionals binnen Categorie 2
- Uit de aanvullingen blijkt dat er behoefte is aan een koppeling tussen de inschatting van de aard en de ernst en het vervolg met betrekking tot de in te zetten hulp. Er wordt dan ook gekeken hoe het taxatie-instrument gekoppeld kan worden aan de flowchart die tevens binnen Platform KEES ontwikkeld wordt.

Quotes

‘Ouders vergeten vaak het kind. Ik ervaar het als lastig om ouders stil te laten staan bij de gevolgen van de scheiding, omdat zij gefocust zijn op hun eigen emoties, praktische zaken, woede, verdriet etc’.

‘Belangrijk onderwerp, kinderen kunnen over langere tijd zoveel negatieve stress ervaren dat het noodzakelijk is hen hiervoor te beschermen’.

‘Het is onvoldoende om een instrument/vragenlijst te ontwikkelen. Cliënten hebben baat bij goede hulpverlening’.

‘De inschatting is niet zozeer het probleem, wel de mogelijkheden om het voor het kind aan te pakken’.